

N:o 282.

Af Herr O. F. Brunberg: Om Häradsrätternas ombildning och om förändrade tider för hållande af deras sammanträden.

Rättsskipningen är, som vi känna, på landsbygden uppdragen åt Häradsrätterna, som bestå af en häradshöfding och nämdemän samt sammantråda till ordinarie ting trenne gånger om året; men den tillväxt i folknummern och förändring i lagstiftningens åtskilliga delar, som egt rum efter inrättandet af dessa domstolar, fordrar ovilkorligen annan organisation af dessa. Städernas underdomstolar utgöras endast af män, som enligt aflagda prof alla äro i besittning af lagkunskap, men i Häradsrätterna erfordras sådan endast hos ordföranden; de öfrige ledamöterna eller nämdemännen har jordbruket sig ålagdt att i tur eller genom val tillhandahålla, och hos sådane hvarken får eller kan förutsättas någon lagkännedom, hvarföre ock dessa ledamöter föga befatta sig med de domslut som fattas. Jag anser derföre det vara af stor vigt för landsbygden, att dess domstolar i stället för dess nuvarande beståndsdelar utgöras endast af lagfarne män.

Vid sistlidna års riksdag har jag uti ingifvet memorial derom gjort framställning, som likväl af Lag-Utskottet, uti dess Betänkande N:o 74, icke tillägnats något afscende, men då dess motivering icke i ringaste mån har ändrat min åsigt i frågan, och sådana inkomster, som nuvarande häradshöfdingar åtnjuta, i de flesta fall skulle vara tillfyllestgörande för trenne rättsledamöter, ehvad man ville åt dem anslå sportelinkomster eller kontant aflöning af Staten, så vill jag ånyo föreslå,

att Riksdagen beslutar den ombildning af Häradsrätterna, att de komma att utgöras af trenne i lagkunskapen förfarne män, med lika röst i besluten och åliggande för en af dem att föra ordet och för de andra tvänne att turvis utgöra och ansvara för protokollsföringen.

Vidare vill jag nu liksom vid förra riksdagen beröra de få eller trenne sammanträden till ordinarie ting landtdomstolarne om året hålla. Dessa till antalet inskränkta tillfällen för landsbygdens innevånare att göra sina rättsanspråk gällande, uppfylla icke på långt när hvad en väl ordnad lagskipning kräfvär, utan utgöra stora svårigheter för rättssökande. Jag får derföre, ehuru Lag-Utskottet i dess förenämnda Betänkande vid sista års riksdag afslagit mitt yrkande derom, nu ånyo anhålla,

att Riksdagen bestämmer att Häradsrätterna skola en dag i hvarje månad hålla sammanträden, dertill rättssökande ega göra sin talan i behörig ordning gällande, med frihet för domstolen att dessa sammanträden förlänga, i den mån flera eller färre ärenden dess arbete fordrar.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 24 Januari 1868.

O. F. Brunberg.

N:o 283.

Af Herr O. F. Brunberg: Om anvisande af anslag till vägförbättring förbi Alnaryds brinkar i Medelstads härad.

Sedan såväl i Medelstads härad af Blekinge län som dess öfriga härad nästlidet års skörd af höstutsädet och potäterna icke lemnat stort mer än hälften af den vanliga afkastningen, så att en betydlig brist förefinnes i behofven för befolkningens föda och utsädet, intilldess detta års skördetid inträffar, hvilket till Konungens Befallningshafvande i länet i infortrade uppgifter från kommunalstyrelserne är jemväl vordet upplyst, och då provinsens jordbrukare till största delen endast innehafva mindre hemmansdelar och lägenheter samt således icke hafva råd och tillfälle att lemna förtjenst åt det stora antalet arbetare, som ej hafva egen jord att försörja sig af, komma dessa otvifvelaktigt i stor förlägenhet om ej hangersnöd, derest ej något tillfälle beredes dem genom förtjenst af ett allmännare arbete. Tvings kommuns i Medelstads härad sockneväg, som ginast leder från Carlskrona stad in i Kronobergs län till Wexjö, är förlagd genom hemmanet Alnaryd öfver ovanligt svåra backar, Alnaryds brinkar kallade, i längd tillsammans öfver en tredjedels mil och till den grad vådliga, att resande af ren nyfikenhet ej sällan färdats dit att taga dem i ögonsigte. Kommunens medlemmar hafva i flera år haft sina önskningsar fästade vid omläggning och förändring af vägen i dessa backar, der mängden vägfärande lidit olyckor och skada både till lif och lem. Länets Kongl. hushållningssällskap har, till följd af derom inom kommunen gjorda framställningar, bekostat behörig undersökning, som ledt till både plan och kostnadsförslag till den genom Alnaryds brinkar nödig ansedda vägförbättringen, som blefve så väsendtliga genom till nytta för trafiken mellan städerna Carlskrona och Wexjö, hvarifrån resande nu mera hafva fördelen af jernväg till de flesta delar af riket.